

D-nt G. Y. Kirileanu
Str. Șt. cel Mare

Piatra-Neamț

Ștafeta

Redacția și Administrația:
Piatra-Neamț, Palatul Administrativ
Proprietar: MIHAIL MAGIARI
Inscris sub Nr. 10 | 1942 Trib. Neamț

Săptămânal de informații și afirmare
românească

Director: MIHAIL AVADANEI

Abonamente:
Particulari 300 lei anual
Instituții 500 " "
Ab. de susținere . . . 1000 " "

Din alte vremuri

de Vasile C. Șoarec — Avocat

Cele ce am să le povestesc astăzi, s'au întâmplat acum vre-o 45 de ani.

Proces la Tribunalul Ținutului Neamț. Hoherul târgului Petrei dat judecății pentru *lovire cu incapacitate de lucru*. Judecători: Ioan I. Teohari, care prezida și Teodor Mavromafi, supleant.

După rândurile pravilei, învinuitorul este chemat să povestească și să mărturisească faptele, i se ia cum se zice azi: *interogatoriu*, iar după vorbirea de acum vre-o 80 de ani, este chemat la *dopros*.

Un vlăjgan de polonez, bine legat, cu barbete stufoase, cu musteața trasă pe oală, roș și buged la față, de beție, se înălțosează Președintelui.

— Cum te cheamă?

— Mihai Buradinschi

— Povestește cum s'au întâmplat faptele.

— Na, tom prezident. Eu ășit cu ladă na ulița. Un drac di chini bănuir este turbat, fugit na ulița mare. Eu luat după dînsul și la col di la spîțării prins na șlacu și turnat na ladă. O pulai copii jidov, huiduit na mini; eu suduit na mama, ele dat cu bolohan na mine și făcut leah spurcat. Atunci eu furiet tare, svurlit șlac na cupit, prins un pui jidan, adus na mini cu șiac, tras na roală și poi după ci ghidilat și strins bini na gât. scos șlacu și mai tras vo doi lovitur cu lunie na... dinapoi; dat drumu ducă-să na măsa.

S'au ascultat martorii: după *rechizitoriu* procurorului și apărarea făcută de avocatul învinuitorului, judecătorii s'au pus să chibzuiescă, fără a mai trece în odaia lor.

— Să-i dăm două luni închisoare, spune Președintele Teohari, către Mavromafi.

Supleantul face cu capul semn de împotrivere.

— Dar nu vezi că făptașul are o vină mare, zise iar Președintele.

Și de data asta supleantul fără să răspundă, ridică din umeri și făcu o schimă din buze, semn că nu încuviința părerea președintelui. Acesta oare cum mirat, urmă să-i arate supleantului părerile, din care se vedea felul, cum ar fi voit să cadă la înțelegere.

— Să-i dăm 15 zile de pușcărie, 10 zile, 5 zile, ce zici? Mavromafi, ca și cum i-ar fi perit glasul, dădea mereu

(continuare în pag. 2-a)

OBOLUL TINERETULUI

Imperativul creștin (ajutorarea semenului) și imperativul național (ajutorarea soldatului și a celui rămas în nepuință depe urma războiului) sunt culmile către care trebuie să tindem în educația tineretului.

Este adevărat și nu poate fi contestat de nimeni că, timp de 20 ani nu a venit să colecteze și să ne deschidă nimeni ușa, pentru a ne spune că în afară de nevoile proprii și de cerșevorul depe stradă căruia îi aruncăm în grabă un ban, ar mai fi și alte interese, nevoi mai superioare!

Acum când „e greu”, acum trebuie pus umăr lângă umăr, mână dela mână, sărac alături de bogat, pentru a mări contribuția la înarmarea și îmbrăcarea soldatului care luptă și la ajutorarea celui nevoiaș și a celui fără adăpost.

Toată lumea a înțeles și continuă să înțeleagă și să-și dea contribuția personală, tinzând să rivalizeze în sacrificii cu soldatul care știe să-și sacrifice viața.

Ceia ce vom să relevăm aici este contribuția tineretului, a tineretului care voiește să ne dovedească, că „tineretul este la datorie”.

Tineretul, grija de căpetenie a conducerii și a noastră a tuturor, a înțeles la fel cu cei maturi imperati-vele timpului.

Pentru a evidenția acest lucru destul de îmbucurător, cităm cazul subcentrului P. P. Nr. 4 din localitate, unde un număr de 70 de tineri străng pentru „palatul ivalizilor” suma de lei 6550. De notat că, toți tinerii care compun această subîmpărțire și care au contribuit sunt muncitori în fabrici, susținători de familie din micile lor câștiguri. Din simbrina câștigată cu sudoarea lor, au contribuit cu suma ce depășesc cu mult puterea de contribuție a oricărui muncitor, tineri ca: Tânărul premilitar Boro-

ianu Gh. cu 500 lei, tânărul premilitar Iacobiceac T. cu 500 lei, tânărul premilitar Ivan Ionan cu 400 lei etc. ce pot servi de exemple pentru tineret, prin felul cum au înțeles să-și dea contribuția.

Fiecare dinte noi cunoște destule exemple de acestea care trebuie să ne bucure și să ne ducă la convigerea că, tineretul convins de către educatorii săi să contribuie în felul acesta pentru adăpostul invalidului este convins că trebuie să moară, de i se va cere, ocupând în front locul celui căzut.

Tineretul astfel îndrumat ne asigură că este nădejdea țării și a familiei, nu numai grija de căpetenie a acestora.

Vasile V. Levărdă

Escadrila Albă de George Acsinteanu

A apărut în vitrina librăriilor mult așteptata carte de războiu „ESCADRILA ALBĂ” de George Acsinteanu, într-o ediție definitivă scoasă de editura „Cugetarea” Georgescu Delafraș.

Această ediție care cuprinde și volumul „Biruitoarii, oamenii cu suflete de zei”, constituie o adevărată revelație a literaturii de războiu, prin realismul episoadelor depe frontul din Răsărit și prin tinuta ei literară.

Sunt pagini de un puternic dra-

matism pe care scriitorul George Acsinteanu le infățișează într'un stil colorat.

O adevărată epopee a luptelor și jertfelor noastre din războiul sfânt.

Ultima parte a acestei valoroase opere literare este consacrată acțiunii pe care a desfășurat-o o aviație româncă pe frontul Sta. lingradului.

Tipărită în excelente condiții tehnice, „Escadrila Albă” strecoară în sufletele cititorilor lumina marilor virtuți eroice ale armatei române.

Comori care se risipesc

de Preot C. Matasă

Frumosul slășit de toamnă din anul acesta îmi readuce în minte întrebarea: cu ce-și umplu sătenii vremea lungilor nopți care aproape cinci luni, numără în mijlociu câte 12 ore?

Nu voiu cerceta problema aceasta pe latura ei privitoare la omul de rând. Sub această față, ea a fost adesea discutată, prin coloanele diverselor publicații ca și prin numeroase studii sociologice, iar acum mai în urmă se încearcă chiar realizarea ei în fapt prin crearea de industrii casnice după regiuni și aptitudini, adică după loc și om. Mai puțin s'a luat în considerație cea de adoua față a ei, cea cu privire la intelectualii satelor. Și acest lucru se cuvine făcut cu atât mai vârtos cu cât astăzi se găsesc mai în fiecare comună, oameni cu studii superioare, ba chiar câte doi-trei licențiați, pe alocuri.

Între intelectualii cei mai bine pregătiți din lumea satelor noastre, vorbind de numărul

anilor făcuți în școală, e fără îndoială preotul. Șaptezeci la sută din parohii sunt doar ocupate de preoți licențiați în teologie. Cum într-o comună sunt și câte două-trei parohii, e lesne de văzut că satele noastre numai de conducători luminași nu se pot plânge.

Cât durează muncile agricole, evident, sunt absorbiți de grija lor și intelectualii, pentru că agonisirea celor necesare traiului, nu e un lucru care le poate dezinteresa, ori câtă carte ai ști.

Cu terminarea acestor munci începe însă o adevărată vacanță mare, până în primăvară, cu excepția câtorva cazuri, când slujbașul intelectual ar fi împovărat de o cancelarie grea.

E firesc, de bună seamă, ca problema întrebării timpului liber să fie rezolvată într'un fel sau altul, pentru marea majoritate a cazurilor. Pușini deci, dintre intelectualii care-și petrec viața la țară, vor fi „murind de urât” în timpul iernii. Doar

câte nu sunt de lucru la casa omului? Mă gândesc însă că acest timp se poate cheltui și pentru treburi de ordin cultural, pe care dacă cineva le urmărește cu dragoste și pricepere, poate isbui să ajungă la cele mai frumoase rezultate pentru cultura românească.

Din munca noastră a celor ce am trecut prin școli superioare, nu se cuvine oare să dăm fiecare câteceva și societății, în afară de slujba obișnuită pentru care suntem plățiți.

Cu drept cuvânt, pentru cei cu studii superioare, se presupune că au trecut prin școlile superioare și de dragul științei, nu numai de cel al slujbei.

Un licențiat, ori în ce disciplină ar fi, nu e de înțeles să nu îi putul căpăta un pic măcar de dragoste pentru știința ce și-a ales-o, pentru studii și cercetări într'un domeniu oarecare alături de o chemare firească.

Un licențiat, fără această

Locuințe

pentru funcționari și muncitori

de Gheorghe Filder

Din grija Guvernului s'au construit în mai multe orașe din țară locuințe muncitorești puse la dispoziția muncitorilor săraci. Primele au fost în capitală, apoi în alte orașe din țară.

De curând s'a anunșat acelaș lucru pentru funcționarii publici.

Ce gând mare și ce inițiativă aleasă. În adevăr ce trebuie să facă un funcționar, pentru a avea și el o casă de locuit?

Nawă poate, dar foarte adevărată întrebare. Doar s'o ia de zestre!

Se știe că un funcționar public oricât de chibzuit ar fi și oricât și-ar comprima cheltuielile cu greu poate ajunge prin propriile sale puteri la un lucru așa de mare. O casă!...

El trăește în speranțe, cu satisfacția muncii sale și încurajarea dată de șefi.

O fată, o funcționară, poate avea merite, calități, onestitate, însă e destul de săracă. Să nu poată aspira la o căsătorie egală? Dornică de a forma un cămin unde să-și răsădească toate iluziile și toată dragostea ei

(continuare în pag. 2-a)

pasiune, pare un non senz, o grea ocară petru Facultatea ce l'a pregătit, un biet lucrător, plătit cu bucată. Pentru un astfel de om, studiile academice pe care le-a făcut se văd a fi fost cu totul de prisos.

Treburile bune de ordin cultural, cu care se poate umplea timpul liber ce ne rămâne în afară de slujbă, ori căruia dintre noi, sunt multe și variate după localitatea unde trăești și după înclinarea ce o ai din fișe. Dar între toate, aș recomanda — în deosebi pentru preot — studii asupra satului unde trăești, studii pe care le poate urmări ani de-a rândul, privind trecutul, folclorul, tradițiile, arta, etc. Sunt multe din satele noastre, care păstrează în acest domeniu adevărate comori necunoscută și sorlitate adesea unei remedieabile risipiri. Preotul ar putea face în această privință enorm de mult

(Continuare în pagina 2-a)

CALNDAR

Luni 1: Matira Evdochia (incep. săpt. albe).
Marți 2: Sf. M. Teodot.
Miercuri 3: Eutropiu.
Joi 4: Gherasiu.
Vineri 5: Mart. Conon.
Sâmbătă 6: 42 M. Amorea.
Duminică 7: Sf. Eug. Eleuter, (lăsat sec. de brânză).

PAROHIA PRECISTA
 din Orașul Piatra-Neamț
 No. 9
 25 | II | 943

PUBlicaȚIUNE
 În conformitate cu legea picturii bisericești din 3 Iunie 1938 se înstitue concurs public pentru pictura bisericii Precista din Piatra-Neamț.

Termenul acestui concurs este de trei luni, iar lucrările cerute concurenților trebuie depuse până în ziua de 15 Mai 1943.

Condițiile generale și cele pentru concurs se pot cerceta la cancelaria parohiei.

Paroh,
 Ec. C. Matasă

Locuințe

pentru funcționarii și muncitorii

(urmare din pagina 1-a)
 de muncă, să nu poată prin căsătorie păși în societate alături de colegul ei egal? Alături de omul cu care s'a înțeles? Oare cinstea, dragostea de cămin, buna gospodărie și celelalte virtuți feminine să nu poată forma o contrapondere?
 Lipsind aceste virtuți decăteori. nu se ruinează totul.

Cărți și Reviste

Monografia com. Tarcău de Pr. Gh. Verșescu, aflată sub tipar va apare în curând.

Cetatea Neamțului, revista societății culturale a elevilor liceului Petru-Rareș din Piatra-N., a apărut cu un bogat material în majoritate scris de elevi.

Executați cu calm măsurile

A. P. în caz de atac inamic de aviație.

Pierdut buletinul biroul populației Nr. 1121940. Geta V. Anton studentă. Piatra-N.

Citiți ziarul

Ceahlăul

Comori care se risipesc

(Urmare din pag. 1-a)

dând științei românești elemente de un preț nebănuit.
 Voi încerca, în cadrul ce-mi este îngăduit, să dau câteva sugestii asupra câtorva probleme ce le-ar putea urmări cu un nelăgăduit folos științific. Exemplele luate sunt din Județul, în care trăiesc.

Se știe că Românul e înzestrat prin fire cu un deosebit simț al frumosului. Astfel, arta noastră populară, de o superioritate și rară distincție, atrage admirația lumii.

Acestei însușiri înăscute, cum și dărniceii marilor vovezi depe vremuri, se daloresc multe lucrări de superioară artă, ce se mai păstrează încă, ici și colo, prin cele mânășiri sau și umile biserici din sat.

Acestea din urmă, construcții șubrede și sărăcicioase, s'au tot înnoit cu vremea, lăgând și ele cu sat cu tot; când amintuindu-se în vreun ochiu fănuit de poeană din desişul codrilor, când—mai liniștindu-se cumpenele—scoborându-se în vale, la margini de ape.

Dar, oricâte schimbări de loc și înnoiri ar fi suferit o biserică, ea nu-și schimbă nici odată hramul vechiu, asta era lege. Cel mult, dacă la hramul vechiu se mai adăoga unul, legat de vreo împrejurare: o mare primejdie, boliște sau o nouă înzestrare.

Iată, de pildă, într'un document din 1599, Eremia Movilă ne spune că a înzestrat un schit numit Poienile, de sub muntele Ceahlău, cu hramul Acatistul Maicii Domnului.

Căutând astăzi să identifiți acest schit, nu poți afla nici o mărturie alta decât că biserica zidită în 1848, la Boura-Fârțigi din comuna Hangu, deci cam în locul amintit de document, are hramul de care vorbește într'insul. Altă biserică cu acest hram nu se găsește în acea regiune. Dar la acest serios început de dovadă, în descifrarea tainei, iată că se adăoga osteneala unui preot de prin partea locului, căruia îi plece să nu treacă pe lângă lucruri fără să le vadă cu luare aminte, adăoga un nou element de lumină. Părintele Coroamă din Gura Hangului, căci de S. S. este vorba, face cunoscut într'o bună zi că în apropiere de noua biserică din Boura-Fârțigi, temelii străvechi și-au scos la lumină gingiile de cremene, prin surparea pământului, mântcat de un părăeaș ce curge din Ceahlău.

Unde vor fi ajuns: străvechea calapelează, icoanele, obiectele sacre și odoarele schitului, sau poate vor fi căzută pradă locului cu biserică cu tot? Rămâne de cercetat
 Înnoindu-se bisericile bătrâne, icoane vechi și calapelează de mare valoare artistică au fost scoase și imprăștiate prin vecinătate, sau chiar și mai departe, spre a împodobi vreo bisericuță săracă, de sat, ori și simple case de creștin.

O convingătoare dovadă despre aceasta ne face o modestă

bisericuță de lemn din apropierea orașului Piatra, în care se vede ajustată o minunăță calapelează străveche de prin veacul al XVI-lea. Bănuesc că e calapelează cliforească de la Bisericiani.

Alteori, vechile calapelează, chiar când au rămas pe loc, au fost stricate spre a face loc unui lucru nou, de obicei fără valoare artistică. Astfel, calapelează cliforei lui Barnovschi Vodă dela Buhalnița, o minune de pictură și sculptură, a fost transformată, prin cea mai revoltătoare neînțelegere a vellei ei, într'un dulap de pus vestiminte.

Nu puțin interes prezintă strănile săpate măestrii, policandreele vechi și chiar icoane răslele de prin case particulare, icoane de acestea, de o rară frumusețe, dar ponosite și atacate de cari, sunt menite pe iredi. Rolul preoților, pentru semnalarea și salvarea lor, căl se poate de frumos și mare, deoarece aceste icoane dacă sunt îngrijite și consolidate de un specialist, pot face cinste celor mai pretențioase muzee, iar studiul lor poate duce la concluzii de mare importanță științifică, mai ales istorică.

Studiul atent al icoanelor și calapelezelor vechi, poate dovedi între altele și aceea că, în vechime, cu toată tristezia vremurilor, se găseau prin unele regiuni zugrăvi vestii, dascăli de biserică, simpli călugări sau preoți care formau în jurul lor adevărate școli.

Sunt apoi biserici modeste de sat, construite din lemn și încă bine păstrate, care ar uimi lumea înțelegătoare prin eleganța și frumusețea liniilor lor arhitecturale. Și toțișii, aceste biserici nu sunt decât opera meșterilor noștri de față, fără carte, dar cu simțul înăscut al armoniei.

Nu mai puțin vrednice de remarcat ar mai fi și vechile biserici—pe unde se vor mai fi păstrând—construite din vârlăuci sau din unele împletite, așa cum se lucrau odinioară și casele de locuință. Aceste smerrite monumente fărănești trebuie păstrate ca scumpe documente ale unor vremuri când sălasul era din lut, dar omul cu inimă de aur.

Dar pe lângă acestea, a câte încă alte minunate lucruri n'ar eși la iveală prin răvnă intelectualilor din mijlocul satelor, aruncând prin această pioasă osteneală, lumină asupra afător pagini încă înlunecate din trecutul nostru.

Câte întâpturi apoi, ale geniului românesc, cristalizate în maxime, zicători și viersuri: câte ecouri ce ne vin de mii de ani în urmă, nu se vor fi găsinđ în graiul zilnic, în datinele și tradițiile încă nestudiate ale sătenilor noștri.

Toate acestea așteaptă inimă devotată și înțelegătoare spre a fi scoase la lumină, curățite ca niște boabe de aur și încredințate patrimoniului nostru cultural. Cunoșcând mai bine cum am fost, vom ști ce putem să fim în viitor.

CULTURALE

Bătrânul basarabean

de Credința Coteleanu

(urmare din nr. 17)

Groaza și moartea s'a cuibărit în Basarabia. În satul C. gospodar după gospodar sau chiar familii întregi, luau drumul fără reînțoarcere. Nistor primarul satului, cu câțiva bolșevici în mașina neagră, vestitoarea morții, lăsau pustiu în urma lor. Lacrimile curgeau rău și ochii se îndreptau spre munții profilați în zarea albastră, cerând îndurare:

— „Fraților, nu auziți plânsul nostru care întrece vutul crivățului? Nu ascultați oftatul nostru care seamănă cu trăsnetul codrilor, loviți de furtuni? Veniți! Scăpați-ne!”

— „Răbdare“ se auzea câte o șoptă în taină.

Fețele se crispau și pumnii se strâneau în așteptare.

Bisericuța în mijlocul copacilor ce-o înconjura, adăpostea o bufniță în turlă. Clopotele amuțiseră de vreme. Ușile ruginiseră în tățam. Pe furis sătenii își făceau cruce, când treceau prin dreptul ei oftând din greu.

Pe ulițele satului rățăceau copiii, sdrențuiți, murdari, cu ochii măriți de tristețe. Vasile Burlacu se oprea în dreptul lor, trecea mâna prin părul încălcit și întreba cu glasul stins:

— Unde-i taică-tu?

— L'o luat bolșevicii. Mama s'o îmbolnăgit... și plânsul pornea nestăvilit.

Intr'o zi Vasile Burlacu nu întâlnește nici'o troiță în cale. Se gârbovi mai tare, cu inima mai grea ca plumbul, porni spre primăria cea nouă, instalată în casa unui fost gospodar. Pe drum întâlnește pe Nistor.

— Măi băete, tu ești om făcut de Dumnezeu, ori de diavol?

— Ce ai cu mine moșule? nu ești bucuros că te-am lăsat în pace? Mi-ai cruțat și d-ta, odată viața...

— Măi omule, eu sunt bătrân, puteai să mă omori... dar trebuia să cruți pe ceilalți, tineri, tați de copii ce mor pe drumuri. Nu ți-a fost de ajuns câte lacrimi au curs? Te-ai agățat și de cruce! Te va bate Dumnezeu!...

— Ce tot Dumnezeu? D-ta, nu știi că Dumnezeu nu este.

Nistor zâmbea și izbucni

chiar în răs, când văzu fața bătrânului pălind și dinții scrășnind de mânie.

— De ai fi mai tânăr, ne-ai prăpădi...

Vasile Burlacu îl lăsă în drum. Sângele îi fierbea în clocote. De i-ar fi stat în putere ar fi dat foc întregii hoarde bolșevice în frunte cu Nistor. Era bătrân. Fecciorii lui au fost luați. A rămas numai cu nuroile și un cărd de copii. În străini numai avea încredere să poată împărtași gândul ce-i încolți. S'a hotărât să răzbune singur satul.

Noaptea era liniștită. Nici un vântuieț nu adia. Casa în care stăteau bolșevicii era izolată de celelalte, fiind în mijlocul unei grădinimari Bătrânul luă un chibrit și o cărpă muiață în gaz, o înveli binișor, ascunzându-l sub brâu și porni într'acolo. Trase o buturugă. Se urcă pe ea, aprinse cărpa așezându-l sub streșină.

Până ajunse acasă cerul începu să se înroșească. Acoperișul din stuf uscat a fost cuprins de foc. Oamenii rămași în sat au încercat să ferească de foc casele vecine, lăsând casa bolșevicilor în prada focului.

Cei din casă, adormiți după o noapte de chef nici nu simțiră nimic până ce nu căzu o bucată de tavan. Buimăciți, au încercat să fugă, dar altă bucată de tavan, i-a oprit pe loc.

Din cenușa casei s'au scos câteva corpuri arse, dintre care deabea au putut recunoaște pe al lui Nistor.

* * *

Bătrânul în genunchi, cu fața spre Răsărit, cu mâinile încrucișate pe piept, șoptea o rugăciune. Pleca capul spre pământ atingându-l cu fruntea încadrată de argintul anilor.

Speriată nora deschise ușa cu șgomot și strigă din prag:

— Tătuță, arde o casă! El întoarse capul și cu fața-i luminată de rugăciune vorbi blând:

— Lasă fato. Cuiburile de omizi trebuie arse, căci strică rodul.

Peste capul bătrânului, nora zări o lumină aurie, asemănătoare cu aceea ce înconjoară capurile sfinților din icoane.

Pierdut buletinul biroul populației, Ignat Gheorghe, strada Eugen Dumitrescu 26. Piatra-Neamț, îl declar nul.

Pierdut buletinul biroul populației Gheorghe Moșiu Piatra-Neamț, îl declar nul.

Pierdut certificatul de absolvire a 4 clase primare cu Nr. 72 din 24 Iunie 1923. Mihai Nicolai Ciobea, com. Dobreni jud. Neamț.

Pierdut buletinul biroul populației, Zemfira Popa Piatra-Neamț, îl declar nul.

CĂMINUL CULTURAL

Adunarea generală anuală a căminului Cultural județean Neamț „Ion Creangă” se va ține în localul Prefecturii jud. Neamț, în ziua de 14 Martie 1943. Toți membrii Căminului și reprezentanții tuturor Căminelor culturale din județ, sunt rugați a participa la această adunare generală în care se va face o anunțată dare de seamă asupra activității pe anul trecut și se va întocmi planul de lucru pentru viitor.

Toate Căminele din județ își vor ține obligator până la data de 31 Martie 1943, adunarea generală anuală. Lucrările acestei adunări generale vor fi trimise Căminului Cultural județean până cel mai târziu la 5 Aprilie 1943.

Lucrările care au fost cerute de Căminul Cultural județean dela toate căminele din județ prin No. 16 al gazetei „Ceahlăul” mai sunt așteptate până la 5 Martie 1943, când vor fi înaintate Fundației numai cele primite.

SFĂTURI PRACTICE

Anul trecut am avut un rod destul de bogat, cum de mulți ani nu s'a mai văzut la pomii de toate soiurile din regiunea noastră. Iarna grea și lungă din acest an ne dă aceiași speranță cu privire la noua recoltă și de aceiași mulți își vor lua, desigur, măsuri din vreme pentru întocmirea mijloacelor de conservare, etc.

Cum însă și pomul are nevoie de o igienă aparte e bine să se știe din vreme ce are de făcut omul gospodăru și chibzuit.

Domnul prefect, lt. col. I. Teodorescu-Darie și ing. agr. insp. Gh. Velea, dir. C. Agr. a jud. Neamț, au dat o ordonanță în care se face cunoscut că toți proprietarii de pomi sunt obligați a-și îngriji livezile.

Acum, în zorii primăverii, crengile, ramurile și cioturile uscate trebuie curățate și făcute cu ajutorul ferăstraelor și al cosoarelor bine ascuțite. Nu se vor provoca răni sau crăpături în lulpină sau ramuri verzi, iar tăietura va fi bine nelezită. Cu ajutorul perilor de sărmă se va rade și curăța trunchiurile și ramurile pe care cresc mușchi și licheni, iar coaja ce se exfoliază pe trunchiuri se va rade deoarece sub ea se adăpostesc ouăle, larvele și sporiul bolilor de natură vegetală și animală și care dacă sunt lăstate, la venirea primăverii, se frezesc din slărea de amorțire alacând și distrugând frunzișul și fructele. Tulpinele curățate, vor fi stropite cu apă de var combinată cu puțină pucioasă și calcaian.

Cuiburile de omizi, fructele bolnave rămase pe pomi sau pe jos și în care erneaza ouăle, larvele și sporiul tuturor boalelor, vor fi strânse și arse.

La rădăcina pomilor se vor face săpături pentru ca apa și aerul să poată pătrunde, iar în terenurile sărace se va îngropa bălegar putred.

Stropirea pomilor se va face obligatoriu în centrele P.-Neamț, sub conducerea Centrului pomicol Piatra: Dobreni, Negreștii și Podesștii Precista sub conducerea ocolului P.-Neamț; Târgu Neamț și Răucești sub conducerea ocolului agricol Tg. Neamț; Căciuleștii sub conducerea ocolului agr. Ștefan cel Mare și Ceahlăul sub conducerea ocolului agr. Ceahlăul.

În restul comunelor, stropirea se va face numai la cerearea proprietarilor, aceștia urmând a solicita ocoalelor agricole respective, pompe și materialul necesar. Ocoalele agricole sunt obligate a pune la dispoziția locuitorilor substanțele de stropit pomii cu o reducere de 75% din costul lor.

Se întâmplă deseori ca țatele vacii să crape. Aceasta se întâmplă mai ales atunci când țatele rămân ude după mulgere. Crăpăturile sunt foarte dureroase și vaca nu se mai lasă să fie mulșă.

Dacă aceste crăpături nu sunt îngrijite, vaca nu stă la mulș și ugerul nemulș se umflă, este cald și face și puroi iar ugerul se strică.

De aceea vaca trebuie mulșă ca totdeauna chiar când sunt aceste crăpături, bize înțelese cu multă atenție. După mulgere țatele vor fi șterse bine cu o cârpă curată imuiată în apă fiartă răcită, apoi uscate cu altă cârpă curată și după aceea ușor cu o unsoare curată sau cu vaselină boricată.

Vițelul nu trebuie lăsat să sugă în acest timp ci trebuie hrănit cu lapte din găleată.

Din alte vremuri

(Urmare din pagina 1-a)

semne din cap că nu incuviințază, nici una din pedepse, nici chiar atunci când prezidentul schimbând închisoarea în amendă, o coborâse până la 200 lei.

Mirat de atâta împotrivire în cele din urmă, prezidentul îl întrebă:

— Dar ce pedeapsă să-i dăm?

— Zece lei amendă, răspunse supleantul, care era cunoscut bine în târg că nu-i avea pe jidani la inimă.

— Nu știu pentru ce îți să dăm o pedeapsă, atât de mică, pentru un fapt destul de greu?

— Fiindcă tot un câine a prins.

Iată dar că, și cu 45 de ani în urmă, bieții câni erau urgișiți, fiindcă unii îi asemuiau cu jidani.

Instrucțiuni

Asupra modului de întreținere a luminilor albastre

Sursele de lumină, necesare menținerii vieții economice și circulației pe timpul întunecării ocazională inevitabile semnale luminoase care ușurează orientarea inamicului și aruncarea bombelor.

Pentru înlăturarea acestor neajunsuri se poate utiliza în anumite domenii de întunecare, camuflarea prin lumină albastre. Această sursă de lumină trebuie să fie de un albastru închis, de luminizitate redusă (circa 16 lumini) și să fie astfel camuflată în cât sursa de lumină să nu fie văzută de la o distanță mai mare de 30 m.

1. Luminile albastre camuflate se pot întrebuința în viitor în următoarele cazuri:

a) Pentru încăperile interioare în care se circulă, care au acces direct afară (holl-urile de intrare, anticamere, anticamere de case etc.) astfel ca la deschiderea ușii să nu fie văzută lumina în clar, ci numai o lumină albastră slabă.

b) Pentru încăperile interioare ale căror ferestre și uși interioare sunt camuflate, dar se deschid ocazional (de exemplu, spitalele, dormitoare, etc.) Aceste încăperi trebuie dotate în afară de iluminatul normal, cu lumină albastră, astfel ca în momentul când este nevoie de deschiderea ferestrelor sau ușilor pentru aerisire, să se stingă iluminatul normal și să se aprindă acel albastru camuflat.

c) Pentru iluminatul interior al tramvaelor, autobuzelor, automobilelor și vagoanelor de C. F. R.

d) Pentru semnalele luminoase de circulație sau a surselor de lumină corespunzătoare (semnale preventive pentru circulație, plăci luminoase cu inscripții de prevenire, care de oprire, felinare pentru indicarea pericolului, etc.), ca și pentru întunecarea persoanelor, a sălilor de așteptare, a cabinelor de telefoane.

e) Pentru scaunele cu numerele camuflate de recunoaștere ale tramvaelor, autovehiculelor de orice fel și a trăsurilor.

f) Pentru lămpile de mână și de buzunar ce se folosesc în exterior.

Pentru plăcile camuflate ce indică locul adăpostirii, al echipelor de salvare, Comandamentelor, circumscripțiilor de poliție, serviciul poștal, farmaciilor de serviciu, etc.

2. Pentru sursele de lumină enumerate mai sus, se vor folosi numai lumină albastră, în lămpi și dispozitive aprobate de Comandamentul A. A.

Sursa de lumină va fi astfel camuflată încât să lumineze

ȘTIRI DIN JUDEȚ

Din Roznov și împrejurimi

INSPECTII. Zilele trecute comuna Roznov cu satele Săvinești, Chintinici și Balanu au fost inspectate de d. subprefect Gh. I. Mateiu. D-sa a vizitat cantinele școlare din Săvinești și Chintinici dispunând ca măcelarii să dea câte 2 kg. carne pentru aceste cantine, în fiecare săptămână.

CANTINA ȘCOLII SĂVINEȘTI. Cu fonduri modeste, funcționează dela 26 Noembrie 1942. Din cerealele colectate dela mașinile de treier s'a putut face pâine pentru cei 28 elevi ce-i hrănește în fiecare zi.

Din gr. dina școlară s'au scos circa 100 kg. cartofi, 30 kg. fasole și 10 kg. zarzavaturi.

La începutul anului școlar, s'a făcut 4 kg. bulion și 18 kg. marmeladă, de către d-na Macovei. Cantina are asigurată existența până la sfârșitul anului școlar, dacă se primesc și coatele ce le datorează unii cari au treerat și au plecat repede... dela socoteală.

— D-l General rez. C. Buniș a oferit în ziua de Sf. Haralambie (10 Febr. 1943) o masă elevilor dela această cantină, pt. cari îi aducem mulțumiri.

Noul diriginte al oficiului

P. T. T. Piatra-Neamț

Administrația Generală a Bunurilor Statului pentru Jud. Neamț

COMUNICAT

În urma hotărârii Dir. G-rale P. T. T., d. diriginte Rafael Jurubie a fost avansat ca diriginte la municipiul Bacău. Dirigintele Jurubie, deși a stat puțin timp printre noi și-a atras o deosebită simpatie în masa orașenilor noștri și mai ales printre funcționarii subalterni. D-l Jurubie a fost și prieten dar și un șef sincer care a știut să reintroducă armonia la oficiul P. T. T. l o c a l, dovedind dovada deplină a unui foarte bun șef de instituție.

În locul D-sale, la oficiul local a fost numit d. Bărbulescu Marin, tot licențiat.

Noul diriginte, deși de puțin timp în mijlocul nostru, s'a impus a reușit să-și câștige simpatia tuturor funcționarilor, care ajutați de săturile și experiența d-sale își continuă munca obositoare cu același elan.

Și noi înregistrăm cu satisfacție și nu ne stăim a releva și merite, mai ales într-o instituție pe care alții au confundat-o cu interese personale.

direct și să nu fie vizibilă dela o distanță mai mare de 50 m. Becurile întrebuințate nu vor depăși 16 lumini (Wati).

3. Ferestrele casei, scărilor, vor trebui complet camuflate astfel ca să nu se zărească afară nici o rază de lumină.

4. Acei ce vor contraveni acestor dispozițiuni vor fi trimiși în judecată Curții Marțiale pentru a fi sancționați conform prevederilor legii A. A. T. și ordonanțelor în vigoare la camuflarea iluminatului în timp de război.

Comandantul Apărării Antiaeriene General de Divizie D. I. POPESCU

Toți chiriașii imobilelor aparținând C.N.R. sunt cu insistență rugați a depune de urgență la C. E. C. sumele ce datoresc cu titlul de chirie, cunoscând că administrația Bunurilor Statului pentru jud. Neamț a făcut toate formele de execuție silită, asupra averii debitorilor prin intermediul ad. Financiare. De asemenea se va percepe și o dobândă de întârziere de 7 la sută a celorlalte chiriași cu chirie restantă.

— Foștii proprietari evrei azi chiriași ai C.N.R. care n'au depus și nu depun la C.E.C. cu anticipație de 15 zile, chiria pentru trimestrul sau luna respectivă vor fi dați în debit cu de trei ori chiria datorată, aceasta conform art. 16 al. 2 legea 903 din 10 Octombrie 1941.

— Foștii proprietari evrei care au încasat sau încasează chirii după încetarea dreptului de folosință pe lângă faptul că vor fi deferiți parchetului vor fi dați în debit cu de trei sumele încasate.

— Acei chiriași care refuză să perfecteze contractele de închiriere, vor fi imediat evacuați după ce în prealabil se vor aplica sechestru pe toată averea mobilă, comunicându-se ad. Financiare în vederea dresării proceselor verbale de amendare pentru sustragere dela taxele de timbru și înregistrare conform legii timbrului.

Administrator General,

Av. VICTOR GAUBE

Pierdut buletinul biuroului populației și-l declar anulat. Eugenia I. Gheorghiu, str. I. Gh. Duca No. 7, Piatra-N.

O ispravă a cavaleriștilor noștri Informațiuni

Cum este distrus un batalion motorizat inamic. Un mic detașament slăbește înaintarea dușmană, cânturând un bogat material. O recunoaștere cu peripeții.

În sectorul ocupat de o mare unitate de cavalerie la est de C... inamicul exercita puternice și insistente presiuni. În așteptarea înfățișării care trebuiau să seosească curând, comandantul organizează îndată un sistem defensiv în scopul de a opri o eventuală înaintare dușmană.

Misiunea grupului de cercetare

Grupului de cercetare comandat de căpitanul Iliescu Corneliu îi revine misiunea de a acoperi dreapta M. U. situația la 16 km. de satul S. și să facă legătura cu o mare unitate aflată la sud est la distanță de cca 30 km. Grupul era format dintr-un detașament de 54 oameni, înțărît cu un pluton de care germane, se deplasează în satul arătat și se organizează în teren. Căpitanul Iliescu trimite imediat două motocicletele cu subofițerii Geambașu și Eftimie pentru a lua informațiuni.

O Incurșune cu peripeții

Subofițerii pătrund în rândurile bolșevice și la un moment dat se văd impresurați. Pătrunseseră în dispozitivul inamic pe o distanță de câteva zeci de km. Se învârtesc prin sate unde erau efective dușmane, se înforc. se răsucesc, laie câmpuri, ocolesc case și dând viteză maximă, trec prin cordoane de foc și reușesc să ajungă în pozițiile noastre. Informațiunile aduse sunt prețioase, dar și îngrijorătoare. Se semnalează unități dușmane în mișcare de învăluire. Rușii se apropie pas cu pas. Se pare că ar fi vorba de efective puternice susținute de un bogat armament automat. Pe alocuri reușesc să se infiltreze în liniile noastre. Nu e timp de pierdut. Comandantul ia măsuri. Se dau conțenzile necesare. Fiecare om știe ce are de făcut. Chiar în seara aceleiași zile — 27 Noiembrie — un prim contact de patrule. Dușmanul evită lupta în timpul zilei. Atacă noaptea, la adăpostul ceței întinericului.

Deslănțuirea atacului inamic

În adevăr, pe la ora 20,30 se declanșează un foc puternic de arme automate. Comandantul plutonului din extrema dreaptă raportează că este încercuit de o companie inamică. Se dispune golirea radiatoarelor mașinilor de apă. Se controlează benzina. E întineric de nu se vede la doi pași. Răpăitul proiectilelor nu se mai întrerupe. Era 22,45. Căpitanul Iliescu dă ordin de concentrarea locului tuturor armelor în direcția pe unde inamicul își făcuse loc. După jumătate de ceas armele dușmane fac, iar cei încercuiți

și fac drum, fără pierderi, lângă flancul nostru stâng. Obligat un moment să se liniștească inamicul își reia focul cu furie. Un proiectil de brand rănește doi oameni chiar dela postul de comandă. Altele urmează. Postul de încadrăt. Misiunea grupului este de a interzice înaintarea bolșevică. Altfel puhoiul bolșevic se revarsă și sacrificiile făcute până acum sunt zadarnice. Trebuie să reziste. Ajutoarele vor veni imediat. Armele răpăe fără răgaz. Se ridică întregi mormane de tuburi trase. Spre ziuă se pornește viscolul. Ostașii mai au de luptat și cu elementele naturii în plină deslănțuire. Să rezistăm gerului, oboselii, proiectilelor dușmane. Asta e lozinca pe care o știe fiecare. Se trage cu înverșunare în toate părțile. Teama de încercuire. simulează instințul de conservare. Dar ială că se înșeninează înaintarea dușmană și oprită. Nesățioasele lor guri de foc au amuțit.

După o noapte islovițoară, unicul detașament are, înslărișit, o clipă de odihnă. Rușii nu îndrăznesc să se arate la lumina zilei.

28 Noiembrie. Dimineața. A sosit un pluton german de mitraliere. Nu e o clipă de pierdut.

La 5,30 căpitanul Iliescu dă ordin de trecere la contra-atac

Societatea Națională de Cruce Roșie a României

Filiala Piatra-Neamț

CONVOCALLRE

În conformitate cu Art. 26, 27 și 28 din Reg. Filialelor Crucii-Roșii — Comitetul Societății Naționale de Cruce-Roșie, Piatra-Neamț, — are onoare a convoca membrii acestei Filiale, în Adunarea Generală, în ziua de 28 Februarie 1943, ora 11, în localul Liceului Teoretic de Fete din localitate.

Ordinea de zi:

1. Darea de seamă asupra activității filialei pe anul 1942 și descărcarea comitetului de gestiunea sa pe acest an.

2. Alegerea Comitetului Filialei conf. Art. 6, 8, 9 10 din Reg., Filialelor.

3. Alegerea a 2 cenzori și 2 supleanți, conf. Art. 6 din Reg. Filialelor.

4. Diverse chestiuni în legătură cu bunul mers al Societății.

Dacă în ziua arătată mai sus, nu se vor întruni numărul legal de membri, Adunarea Generală va avea loc în ziua de 7 Martie 1943, ora 11, în același local

pentru recăștigarea terenului pierdut noaptea trecută.

Acoperit la stânga de plutonul german abia sosit, detașamentul pornește în iureș la atac.

Se depășește terenul pierdut și se ajunge la liziera satului S... unde se cuibărise dușmanul. Incepe curățirea primelor case. Rușii fug în păcuri spre Nord. Satul e în flăcări.

Din fiecare bărlug, bolșevicii sunt scoși la lumină.

În timp ce inamicul este îngărit, un proiectil sarmă brațul stâng al căpitanului Iliescu. Satul a fost însă cucerit.

Se face apelul oamenilor și inventarierea materialului capturat.

Bilanțul

Pierderile noastre, după aproape 30 ore de luptă, sunt neînsemnate.

Rușii au lăsat pe teren 100 de morți sunt capturați 200 de prizonieri.

Un căpitan bolșevic prins, declară că grupul de cercetare, micul detașament de 54 oameni, a distrus un batalion motorizat inamic. Comandantul acestuia a fost împușcat.

Bilanțul isprăvii se încheie cu capturarea a 6 tunuri anticar, 12 arme automate, 24 arme anticar, 250 arme obișnuite și 5 vehicule auto.

Fr. T. R. Const. Călinescu Calu

cu oricâți membri vor fi, adunarea considerându-se legal constituită conf. art. 27 din Regulament.

Președintă,

Eugenia Popovici

Secretar, V. Anton

Convocare

Societatea Mutilaților Invalizi din Război, secția jud. Neamț, aduce la cunoștința tuturor membrilor ei din oraș și de la țară, că a convocat adunarea generală ordinară anuală pe ziua de 14 Martie 1943, la sediul societății Piatra-N., iar în caz că numărul de membri cerut de statute nu se va întruni la prima convocare, adunarea se va ține în ziua de 21 Martie 1943, cu aceeași ordine de zi și cu oricare ar fi numărul de membri prezenți.

Președinte General inv.

EFSTATIADÉ D.

Secretar, NECULAI G. FODOR

Doamna Cleopatra Dobre directoarea școlii normale de fete din localitate aduce vii mulțumiri din partea d-sale și adâncă recunoștință din partea școlii normale de fete, domnului Alexandru Gheorghiu, primarul orașului, pentru înțelegerea cu care a venit în sprijinul celui mai sărac cartier al orașului, înființând o cantină școlară pentru 30 din copii ce urmează la această școală.

Cu adresa Nr. 908/943 a Societății Compozitorilor Români, ni se comunică interzicerea reprezentării pieselor d-lui Tudor Mușatescu în mod cu totul absolut, fără autorizație scrisă a autorului sau soc. Compozitorilor Români. Această

măsură se aplică de Teatrele naționale, diletanți, Cămine Culturale, școli etc.

D-na și D-l I. Ivanovici au organizat, în mod gratuit, câteva spectacole cu producții artistice și culturale, pentru răniții din spitalul Z. I. 399 din Piatra Neamț. Programul bine alcătuit, cu caracter patriotic, a oferit răniților clipe de înălțătoare petrecere sufletească.

D-l inginer Alex. Teodoreanu, proprietarul moșiei Girov a dăruit Comitetului de Patronaj al județului Neamț, suma de 10.000 lei, pentru opera de binefacere.

D-l prefect Lt. Col. I. Teodorescu Dariu, președintele Comitetului județean al Patronajului, îi aduce mulțumiri, pentru frumosul gest.

Primele absolvente din jud. Neamț ai școlii de gospodărie

Ziarul nostru a scris la vreme despre cursurile de gospodărie casnică și igienă, ținute la plasa Ceahlău, sub supravegherea d-nei d-r Ana Cărlănescu.

Dăm mai jos numele absolventelor dela aceste cursuri:

1. Elevele din com. Hangu: Balan V. Natalia, Luca I. Anica, Borancea Maria, Iosub Vioreca, Bejan Maria, Caia Zoia, Țaranu Lucreția.
2. Elevele din com. Călugăren: Gârbea D. Ana, Iosub V.

Maria, Buium T. Eleonora, Gavriliuț T. Paraschiva, Pârjolea Gh. Maria, Roșu P. Maria, Pantelimon C. Eugenia, Carază V. Silvia, Gheorghiu Gr. Elena, Păvăleanu Maria.

3. Elevele din com. Ceahlău:

Marcoci Minodora, Iacoboaia M. Minodora, Iacoboaia I. Ana, Amăricui Minodora, Rotaru Lica. Crețu Ana, Onu Maria, Tomescu Maria.

Ultima oră

Pe frontul de Răsărit. Trupele germane și aliate și-au consolidat peste tot pozițiile defensive.

În sectorul sudic al frontului de Est, trupele germane au executat puternice contra-atacuri încununată de succese foarte importante; astfel au fost încercuite mari forțe sovietice și s'au reocupat mai multe localități importante depe malurile Donețului, între care și orașul Slavjansk, așezat pe malul drept al Donețului la Sud Est de Isjum.

Armatele sovietice care cu încercat manevra de încercuirea forțelor germane, au căzut ele în această situație și au avut imense pierderi în încercările lor de a ieși din cercul de fier care se strânge mereu în jurul lor.

În acest sector numai, sovieticii au pierdut în câteva zile: peste 400 tancuri din care 117 de tipul „T. 34”, 100 tunuri grele, baterii anticar aruncătoare de grenade grele, mitraliere grele, 400 de autoblindate din care 300 au fost capturate cu toată încărcătura și în stare de funcționare, nenumărate arme automate, arme anticar și foarte mult material de război.

Pierderile în oameni sunt tot așa de mari; numai într-un sector au pierit peste 12.000 bolșevici, iar prizonierii se înmulțesc mereu, mai ales că soldații ruși au început să dezerteze cu duimul. Încercările armatelor sovietice de a obține în alte sectoare succese, s'au sfârșit prin respingerea tuturor atacurilor lor cu pierderi foarte mari pentru ei.

Aviația germană este foarte activă pe acest front. Sovieticii au pierdut ieri 22 aparate din care 15 avioane blindate de asalt de tipul Stormovik, iar 7 distruse pe sol.